VII. évfolyam. Arad, 1892. Julius 8. Péntek. 154-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		*Vidéken postai szétküldés:*	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7. „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság", főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzekés a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer	6 kr	Bélyegdíj külön	30 kr
Minden következőnél	4	Nyilttér sora	15 „

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Budget és elkeresztelési vita.

Arad, julius 7.

(—s—) A förendiház is nagy többséggel fogadta el a Szapáry-kormány részéről beterjesztett s a képviselőház által szintén nagy többséggel megszavazott 1892-iki költségvetést. A püspökök, élükön a herczegprimással, valamint a többi felszólalók is majdnem kivétel nélkül kijelentették, hogy a Szapáry-kormány pénzügyi politikája iránt bizalommal viseltetnek. Ily körülmények között előre látható volt, hogy a förendek a budgetet elfogadják. S ez nem is lehetett volna másként, mert hisz a budget ugy egészben, mint részleteiben teljesen eleget tesz az államháztartás pénzügyi, valamint az ország közgazdasági érdekeinek s szorosan beleillik a rendezett, deficzitmentes állami gazdálkodás keretébe, azt tehát mindenki elfogadhatja, aki elfogulatlan és tárgyilagos. Hisz még a képviselőházban és pedig ellenzéki oldalról hallottuk azt a nyilatkozatot, hogy a költségvetés ellen pénzügyi és politikai szempontból semmit sem lehet felhozni, csakhogy azért a parlamenti ellenzék még sem fogadta el a budgetet, mert hát — a Szapáry-kormány iránt nem viseltetik bizalommal.

A förendiház vitájának tulajdonképeni anyagát az elkeresztelések kérdése képezte, melyet Vaszary Kolos herczegprimásnak nagyszabásu beszéde emelt magas szinvonalra. E szónoklatban a magyar katholikus egyház főpásztora teljes határozottsággal megjelölte azon álláspontot, melyet a katholikus egyház az elkeresztelési kérdéssel szemben elfoglal, s mely abban kulminál, hogy a vallásfelekezetek viszonosságáról szóló 1868-iki 53. t.-cz. módosittassék oly irányban, mely a szülőknek gyermekeik vallása tekintetében szabad rendelkezést enged, annál is inkább, mert a herczegprimás nézete szerint az 1868-iki törvény nem parancsoló, hanem csupán kijelentő rendelkezést tartalmaz azon szavaiban, hogy a gyermekek nem szerint szüleik vallását követik; — mert különben ugy szólana a törvény szövege, hogy követni tartoznak vagy kötelesek.

Ezt a törvénymagyarázatot — az igazat megvallva — teljesen tarthatatlannak véleményezzük és pedig még nyelvtani szempontból is s 24 évnek tanusága kétségtelenül mellettünk és a herczegprimás interpretacziója ellen tesz bizonyságot, mert a törvénynek szavai minden kétségen felül parancsoló, kényszeritő jellegüek, még ha nem is állanak a szorosan vett nyelvtani parancsoló alakban, s mert mióta e törvény életben van, azóta soha senkinek sem jutott eszébe olyan magyarázat, minőt a herczegprimás most kieszelt.

Mindazonáltal ebben, valamint a törvény módositásának ajánlásában és egész beszédében a herczegprimásnak a kérdés békés megoldására hajlandó egyéni készséget látunk, mely a fennálló viszonyok között szeretne kiegyenlitést találni. Ezen nézetünket annál is inkább fenntartjuk, mert hisz láttuk, hogy bár a primás nézetét valóságos javaslatként mondotta el, az iránt sem ő, sem más, konkrét inditványt nem tett. Már pedig főpapságunk parlamenti routineját ismerve, nem lehet csak véletlen körülménynek tartani azt, hogy ily értelmü határozati javaslat be nem nyujtatott, s ez által az ellentét állam és egyház között teljesen élére nem állittatott.

A herczegprimás által meginditott vita a förendiházban a merő akadémikus diskusszió határát tehát át nem lépte, mindazáltal jelezte azt a XIX. században tagadhatatlanul sajnos körülményt, hogy a katholikus egyház állása az állammal s a többi vallásfelekezetekkel szemben teljesen merev. Ezt a körülményt mai korunkban elmaradt álláspontnak tartjuk, melynek gyökerei visszanyulnak régi századok mélyébe. De épp ezért másrészt belátjuk azt, hogy a katholikus egyház évszázados, merev tradicziói változtatni alig lehet. És ha a külföldi államok ezek érintése nélkül tudták rendezni a családi és házassági jogot, mi is meg fogjuk tenni azt, anélkül, hogy egy katholikus pap a miatt jogosan panaszkodhatnék, hogy vallása és lelkiismerete ellen cselekedni kényszeritve van.

A katholikus egyház merev álláspontjával szemben a kormánynak kizárólagosan saját kezdeményezéséből kellett ezen kérdésben a megoldást megtalálni, mely köztudomás szerint a részleges polgári anyakönyvvezetésben áll. Erre nézve a kormánynak álláspontját most a förendi vitánál is ujra jelezték Szapáry Gyula gróf

TÁRCZA.

— Julius 8. —

Egy ákáczvirágról.

Reggel, amint kimentem sétálni, megállottam egy szépen kivirágzott nagy akáczfa előtt. Szintugy nehézzé tette a levegőt az erős, átható illat, amely fehér fürtös virágaiból terjengett széjjel. Ágait ide-oda hajtogatta az üde szellő, amely jólesően legyintette meg kipirult arczomat. Az emberek jártak-keltek, sürögtek-mozogtak, s én csak állottam ott a virágos ákácz allatt. Eszembe jutott egy kép, amit otthon Erdélyben láttam egynehány éve. Ott is egy nagy, virágos akáczot láttam s alatta egy boldog fiatal párt. A piros arczu, czifra tüszős oláh legény átölelte a sárga csizmás, tarka katrinczás szép leányt és valami szépet sughatott a fülébe, mert engem észre sem vettek, amint elmentem mellettük. A magas hegyek között a pásztorfiu furulyája szólott s valami csodás sejtelmekkel volt tele a levegő. A szivem önkénytelenül is megdobogott, amint meglátam a boldog fiatal párt; én istenem, mikor leszek én ilyen boldog, mint ezek az egyszerü emberek!

S amint tovább mentem, megtelt az egész lelkem csodás varázsával valami ismeretlen érzésnek, amelyet nem is ismertem még, pedig körülöttem mosolygott a tavasz, egy kis hegyi patak frissen csörgedezett a gyepbenötte völgyben.

A távolban halvány körvonalai látszottak Nagy-Szeben városának, melynek magas tornyai a szemembe csillogtak bodogfedelükkel a napfényben.

Ez a jelenet jut eszembe, amint megállok a virágos nagy ákáczfa alatt. Körülöttem sürög-forog Alföld szép, magyar népe, s megtelik a lelkem igaz boldogsággal, amint fülembe hangzik a tősgyökeres, ropogós beszéd.

Éppen a fejem fölé hajlik egy virágfürt. Leszakitom s szépem, gyöngéden viszem magammal. Amerre megyek, mindenütt megtölti édes illatával a helyet, ugy hogy szinte elkábitja a fejemet. Mintha beszélne hozzám az a kis virág. Mintha el akarna nekem valami szép, édes történetet mesélni. Nem törödöm én sem senkivel, mint akkor azok a boldog fiatalok s az arczomhoz értetém a kis virágfürtöt, amely ugy megsimult ott, akár csak a kis gyerek az édes anyja keblén. Szinte hallom, hogy megszólal:

— Tudom ám, hova viszel . . .

S én viszem magammal a kis fürtöt, csak vele levén elfoglalva. Nem látom meg a parkon átlippenő himes szárnyu pillangót, nem a kis babát, aki az ő gyerek-barátságát kinálgatja nekem kitárt karocskáival, bár nem látott soha — de talán hasonlitok valakihez, akit szeret. A dadája nagyokat nevet, amit a bubika felém kiáltja kedves czérnahangocskájával:

— Bácsi, bácsi . . .

De én csak megyek tovább, s gondolataim elcsaponganak erre is, hogy mégis csak mindig visszatérjenek valamire, ami elfoglalja az egész lényemet.

. . . Ott van az ablakban, kis piros ruhácskájával, s a függöny mögé dugja az arczát, hogy ne lássam meg. Ugy teszek, mintha nem látnám, s elmegyek az ablak alatt. Ekkor kidugja a szőke fejét s rám mosolyog.

Igen, jól tudod te kis ákáczfürt, mert neki viszlek tégedet. Elkapja s feltüzi a keblére; a virágocska még jobban érzi ott magát, mint nálam. Aztán megtelik az otthonos szoba édes illattal egyszerre; elenyészik minden más virágnak a szaga, csak az ákácz érzik; majdnem részegre bóditja a fejemet.

Ragyogó napsugarak büvös fénynyel öntik el a szobánkat, a távolból valami dalnak lágy hangjai szürödnek át a levegön; minden virágzik, minden a tavaszutónak üdeségét, élénkségét mutatja. Ő ott áll mellettem kis piros ruhácskájában; szőke fején ott tánczol a pajkos napsugár; majd ráesik az én arczomra amint egymás mellett állunk az ablak előtt. Hallgatunk mind a ketten, nem jön szó az ajkunkra. Eszembe jut az a kép, amit régenrégen láttam, s most az én szivem van teli boldogsággal. S ugy tetszik, mintha a kis ákáczvirág megszólalna, beszélne a jövőről, sejtelmes édes dolgokat.

S mi hallgatjuk, hallgatjuk, vagy talán csak a szivünk dobog, s nem is a szerény kis fehér virág beszél?

V. Szöcs Géza.

miniszterelnök és Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Ez a megoldás nem ütközik a katholikus dogmákba, de viszont egy hajszálnyit sem enged az állami szempont érdekeiből. Ez tehát a lehető legktökéletesebb megoldás, melyből folyólag a további lépések, miként a miniszterelnök jelezte, a teljes polgári anyakönyvvezetés és a családi jog kodifikálása lesznek.

Reméljük, hogy a Szapáry-kormány ezen lépéseket mielőbb meg fogja tehetni, s hogy őt abban az összes törvényhozási tényezők vállvetve támogatni fogják.

Belföld.

A kincstár aranykészletei.

A valuta-rendezésre való tekintettel W e k e r l e pénzügyminiszter, mint tudva van, már huzamosb idő óta az állami pénztári készletekből jelentékeny mennyiségü aranyat szerzett be. A magyar államkincstárnak ez a negyvenöt millió forintnyi aranykészlete azóta, mint értesülünk, a kamatokkal együtt k e r e k s z á m b a n ö t v e n m i l l i ó f o r i n t r a szaporodott fel, a mely aranykészlet természetesen a valuta-reform végrehajtásának czéljaira rezerváltatik.

Kozma Ferencz †

(1825—1892.)

Az „A r a d i K ö z l ö n y" már tegnap körülményesen tudatta azt a sajnálatos veszteséget, mely Magyarország gazdasági életét érte, közölvén, hogy világhirü lótenyésztésünk megteremtője, felvirágoztatója: K o z m a Ferencz földmüvelésügyi miniszteri tanácsos, az állami ménesbirtokok igazgatója, a lótenyésztési ügyosztály 25 éves vezetője, életének 67-ik évében váratlanul elhunyt Mezőhegyesen, ahol éppen hivatalos körutjában időzött.

Mikor Magyarország 1867-ben visszanyervén önállóságát, egyszersmind a nemzeti vagyon kezelését is átvette, a legszomorubb tárczák egyike volt az akkori földmüvelés-, iparés kereskedelmi miniszterium. Ebben mindent ugyszólván „ab ovo" kellett kezdeni. Itt még nyomok sem voltak, melyen az ország gazdasági felvirágoztatása iránti törekvés megindulhatott volna. Ott tartottak, hogy kisérletezzenek; majd talán egyik vagy másik irány sikerül. Különösen a földmüvelési ügyosztály, melyhez az állattenyésztés is tartozott, a legtájékozatlanabbul állott. Átvették az ugynevezett állami méneseket is, de üres istállóval, melynek még a padlásáról is elhordták a takarmányt.

Mint a klasszikus korbeli Czincznatust az ekeszarva mellől, épp ugy hivta meg a miniszteriumba a kormány K o z m a Ferenczet baracskai birtokáról, a hol gazdálkodott és rögtön a lótenyésztési ügyosztály élére állitotta. Ez a csendes, minden kitüntetést, zajt kerülő, nyugodt férfiu, kinek bámulatos olvasottságát és szakképzettségét csak az ismerte, ki a tőle származó hivatalos ügydarabok elintézését elolvasta, mert azokból tanulhatott egész életére; azzal a fáradhatatlan munkássággal, mely egész életén jellemezte, megkezdte a gazdálkodást a ménesbirtokok puszta telkein. És ime azok egyszerre kizöldültek, megjelent rajtuk a fürge csikó-falka, elöállott a nagy ménes, melynek az innét kikerült versenyparipák egyszerre hirét vitték egész Európába. Abból a tapsból, melylyel Európa adózott a magyar származásu versenyparipáknak, az elismerés java Kozma Ferenczet illette, ki azonban ezt észre sem vette, annyi dolga volt. Őt csak ez foglalkoztatta, mással nem is törődött. De azért még sem kerülhette ki a legmagasabb elismerést, a mely csak egy polgárt és tisztviselőt érhet. Miként a győztes hadvezéreket a csatamezőn, ugy tüntette ki Kozmát a király, az ő müködésének egyik szinterén, a mezőhegyesi istállóban, a hol a király egy látogatása alkalmával miniszteri tanácsossá nevezte ki Kozmát, a mi annak idején élénk feltünést keltett az egész országban. Kozma pedig dolgozott tovább, biztatást meritve a kitüntetésekből, hogy helyes irányban halad és ime, most azzal a tiszta, nemes öntudattal hajtja le fejét a nyugalomra, hogy a mit jól kezdett, jól folytatott, azt kitünően be is fejezte. Utódának nem marad más hátra feladatul, mint Kozma Ferencz nyomdokait követni, kinek emlékét kegyelettel fogja őrizni az egész nemzet, mely most egyik legdolgosabb fiát siratja.

Életrajzi adatai a következők:

Leveldi K o z m a Ferencz somogymegyei tőzsgyökeres magyar családból született 1825-ben. Testvére K o z m a Sándor főügyész. Alsóbb iskoláit Pápán végezte és kora fiatalon a katonai pályára lépett, mert lovas katonának készült. 1844-ben belépett a magyar testőrségbe, azonban midőn 1848-ban felhangzott a „Talpra magyar", Kozma Ferencz is ott hagyta a Bécsben állomásozó magyar gárdát, beállott honvédnek és végig küzdötte a szabadságharczot egész Világosig és aztán sokáig itt bujdosott az országban. Később régi családi fészkéből, Somogyból, elköltözvén, Fehér vármegyében telepedett meg és elvevén nőül S z ü t s Jusztint, Baracskán gazdálkodott 1861-ig, mikor főszolgabiróvá választották meg. De erről a tisztéről a provizorium alatt lemondott és ismét visszatért baracskai birtokára. Midőn 1867-ben a magyar kormány megalakult, Kozma Ferenczet azonnal kinevezték a földmüvelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumba titkárnak és a lótenyésztési ügyosztály vezetésével bizták meg, mely akkor igen alacsony fokon állott, ugy, hogy a hivatalos teendőket néhány hivatalnoktársával egy titkár is elvégezte. De Kozma csakhamar megnövesztette ez ügyosztályt. Midőn 1868-ban a magyar kormány átvette az állami ménesintézeteket, Kozma Ferencz rögtön hozzá látott azok szervezéséhez. Nevezetesen Bábolnán tiszta arabs fajokat, Kisbéren telivér angol, Mezőhegyesen Nonius, Furioso és Gidrán fajokat, Fogarason pedig lipiczai fajokat hozott be, melyekből aztán hamarosan elárasztották az egész országot legelső rendü ménlovakkal. Kozmának különösen nagy érdeme, hogy rögtön ki tudta választani és megszerezni azokat az első rendü apalovakat, melyektől ugy a külföldön, mint a hazai lóversenyeken is csakhamar hiressé vált versenylovak származnak. Hogy a hazai lótenyésztésnek még nagyobb lendületet adjon, szervezte a megyei lótenyésztési bizottságokat, melyeknek müködése mindjárt a legáldásosabbnak mutatkozott. Ezen kivül a négy nagykiterjedésü ménesbirtokon olyan okszerü gazdálkodást fejtett ki, hogy ezek a birtokok jelenleg Magyarországnak legelső mintagazdaságai, melyek a külföldieket valóságos bámulatba ejtik és jó hirnevük messze elterjedt az ország határain kivül. Bámulatos szakértelme következtében és vezetése alatt pedig egy uj, modern gazdatiszti kart nevelt, mely jelenleg az állami ménesbirtokokat kezeli.

E kiváló szolgálatai jutalmául Kozma Ferencz csakhamar osztálytanácsos, majd miniszteri tanácsos lett és a Szent-István-rend kiskeresztjét nyerte el. De a külföld is iparkodott elismeréssel adózni a kiváló szakembernek, ki egy egész sereg külföldi rendjellel birt.

Azonban sikeres müködésének legnagyobb eredménye és jutalma lett az 1885. évi budapesti országos lókiállitás, mely a maga nemében páratlanul áll egész Európában. Ezt az egész kiállitást, melyről a walesi herczeg, a mostani német császár, kik annak idején megtekintették, kimerithetetlen dicséretekkel nyilatkoztak, Kozma Ferencz szervezte. Tulajdonképen ebben a nagyszerü keretben mutatta be közel husz esztendei munkásságának sikereit.

*

Kozma minden évben a nyár elején szokta végig járni a ménesbirtokot, az évi osztályozás és selejtezés megejtése végett. Ez idén junius 7-én indult el hivatalos körutjára Bábolnára. Junius 7—12-én Kisbéren időzött és itt hülés következtében megbetegedett, de azért rosszul léte daczára tovább folytatta körutját. Igy ért junius 24-én Mezőhegyesre, hol oly rosszul lett, hogy ágyba kellett feküdnie. Holttestét Baracskára viszik, hol a temetés f. hó 8-án d. u. 5 órakor lesz.

*

Az „A r a r d i K ö z l ö n y" tegnap közölte a c s a l á d g y á s z j e l e n t é s é t. Itt adjuk a földmüvelésügyi miniszterium gyászjelentését is, mely a következőkép hangzik:

A földmüvelésügyi m. kir. miniszterium mély részvéttel és fájdalommal tudatja, hogy méltóságos leveldi K o z m a Ferencz ur min. tanácsos, a Szent-István-rend kiskeresztes vitéze, a magyar lovaregylet tiszteletbeli tagja stb. ma raggel, fél 4 órakor, Mezőhegyesen meghalt. A boldogult hült tetemei folyó hó 8-án délután 5 órakor fognak Baracskán (Fejérmegye), a családi sirkertben, a ref. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. Budapesten, 1892. évi julius hó 6-án.

Közigazgatási bizottsági ülések.

A megyénél.

Aradmegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta havi rendes ülését F á b i á n László főispán elnöklete alatt.

Jelen voltak: S z a t h m á r y Gyula alispán, Dálnoky N a g y Lajos főjegyző, V a r j a s s y Árpád tanfelügyelő, V a n n a y János árvaszéki elnök, I s s e k u t z Károly megyei főorvos, J o n e s c u Lázár tiszti főügyész, P a r e c z György kir. ügyész, D r a h o t u s z k y Rezső helyettes pénzügyigazgató, V á s á r h e l y i Béla, T a k á t s y Sándor dr, O r m o s Péter kir. tanácsos, G a á l Jenő, D á n i e l Gergely bizottsági tagok, L e n g y e l Sándor dr aljegyző és S o r b á n János közigazgatási gyakornok.

Az ülés megnyitása után a szakelőadók referáltak.

S z a t h m á r y Gyula alispán jelenti, hogy mult hó folyamán a személybiztonság 7, a vagyonbiztonság 24 esetben lett megzavarva. Tüz volt a megye egész területén 18 esetben. A szenvedett kár értéke 3991 frt 25 kr, melyből 289 frt 70 krnyi összeg biztositás utján nyert fedezetet.

A p é n z ü g y i g a z g a t ó jelentéséből kitünik, hogy junius hó folyamán egyenes adóban 26092 frt 32 kr, hadmentességi dijban 120 frt 60 kr. Összehasonlitást téve a mult év hasonló havának eredményével, a folyó évi befizetésnél mutatkozik egyenes adóban 3785 frt 16 kr, a hadmentességi dijnál 68 frt 25 kr többlet.

A t a n f e l ü g y e l ő jelenti, hogy az 1891—92-ik tanév befejeztetett, a zárvizsgákat mindenütt megtartották. A gyoroki községi gyermekóvoda költségeire a kultuszminiszter 100 frt segélyt küldött.

A k i r. f ő m é r n ö k arról tesz jelentést, hogy az utfentartási munkálatok pontosan eszközöltetnek, az utak kavicsolása folyamatban van és hogy Tótváradon julius 1-ével posta- és távirdahivatal müködik.

A f ő o r v o s az egészségügyi viszonyokról adott számot. Jelentésében konstatálja, hogy mult hóban az egészségügy korántsem volt kielégitő. A betegülések száma nagyobb volt mint májusban, a halálozás azonban csökkent. Apoltatott összesen 2332 egyén, 2317 férfi, 15 nő. Ezek közül elhalt 192.

A k i r. ü g y é s z jelenti, hogy a központi fogházban 101 egyén volt letartóztatva. Az összes rabok munkájából befolyt 16 frt 68 kr. jövedelem. A fogházban 7 betegedési és ugyanannyi halálozási eset fordult elő.

Mindeme szakjelentések tudomásul vétele után folyóügyek kerülte tárgyalás alá.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a monyászai vasut érdekében eszközölt közigazgatási bejárást, melynek nyomán az épitkezési engedély magadatott.

Külföld.

Orosz-franczia barátkozás.

A Nov. Vremja a berlini orosz nagykövetségtől sugalmazott tudósitást közöl, mely

megnyugtatni igyekezik Franciaországot arra nézve, hogy Suvalov nagykövet Bécsben résztvett a Bismarck-család örömünnepélyében. Kijelenti a nevezett orosz lap, hogy csak Suvalov baráti érzelme nyert kifejezést a részvételben, melynek nem volt semmiféle politikai jelentősége.

—

Hajsza Bismarck ellen.

A Hamb. Nachr. igen heves czikkben felel a Nord. Allg. Ztg. ama czikkére, vajjon Bismarck bécsi eljárása hazafiasnak mondható-e. A H. N. ezeket irja: Bismarck Berlinben és Drezdában korrektül járt el; Bécsben készakarva mellőzte a kiméletet Berlin iránt, mert megtudta, mily kicsinyes eszközökkel akadályozták meg Ferencz Józsefnél a kihallgatását. Bismarck herczeg nem tartozik amaz egyének közé, kiket társadalmilag el lehet ejteni.

—

Szerbia belső helyzete.

Risztics regens meghivására a szabadelvü párt értekezletet tartott, melyen a regens-választás ügyében tanácskozott. Elhatározta, hogy a regensségnek a szkupstina feloszlatását és azt ajánlják, hogy az uj választások egy Avakumovics-miniszterium alatt hajtassanak végre. Ezt a határozatot a metropolita vezetése mellett küldöttség adta át Risztics regensnek. Miniszteri körökben nagy az izgatottság és Odiek óva int a szkupstina feloszlatásától, mert uj választások könnyen szolgáltathatnak alkalmat az állam kárositására.

A valuta-reform.

— julius 7.

A képviselőház pénzügyi bizottságának Wahrmann Mór elnöklete alatt tartott tegnapi ülésében Hegedüs Sándor előadó beterjesztette a valuta-reform iránti törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentés tervezetét.

A jelentés tervezete mindenekelőtt hangsulyozván a valuta-rendezés általánosan érzett szükségét, felveti a kérdéseket, szükséges s lehetséges-e most a valuta rendezése, helyes-e a rendezés az aranyvaluta alapján s fentartható-e ez viszonyaink közt? A jelentés tervezete helyeslőleg válaszol mindezen kérdésekre. Azután elismerést fejezvén ki a pénzügyiminszternek a reform alapos előkészitéséért, sorra veszi a koronaértékről szóló törvényjavaslat egyes rendelkezéseit s mindenikkel szemben kifejti a bizottság álláspontját s mindenikkel szemben kifejti a bizottság álláspontját s indokolja a történt módositásokat, behatólag foglalkozva az ezüstkurans s különösen a reláczió kérdésével.

Ismerteti ezután az érme-egyezményre vonatkozó javaslat s a kapcsolatos további előterjesztések tartalmát és czélját, kiemelve, hogy mindezek a pénzrendszer reformjának alapjait, eszközeit és keresztülvitelét kellő óvatossággal és körültekintéssel állapitják meg és biztositják. Utal a jelentés végül a valuta-reform végrehajtásához szükséges további rendszabályokra s bizalommal elfogadhatónak jelenti ki a törvényjavaslatokat, mert a mi azokban van, az szükséges és czélszerü, a mi azok által kilátásba van helyezve. az tervszerü és hasznos.

A bizottság nehány tagjának észrevételei után egy pár módositással magáévá tette a jelentést. Elnök a bizottság tagjainak általános helyeslése mellett köszönetet mond az előadónak a jelentés kidolgozásáért.

Ezzel az ülés véget ért.

Tanügy.

Az iskolaszék ülése.

Arad város iskolaszéke tegnap délután érdekes ülést tartott. Nehány fontosabb ügy nyert elintézést élénk viták után.

Az ülés lefolyásáról a következőkben tudósitunk:

Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Institórisz Kálmán főjegyző, Millig József iskolafelügyelő, Tarjányi Vilmos, Mülek Lajos dr, Varjassy József, Barabás Béla dr, Schöpkesz Ede, Bing Vilmos, Pollák Gyula dr, Remetey F. Károly, Abray Lajos, Marschall Lajos dr, Sallay Béla dr, Szöllősy Károly, Brusch Alajos, Csécsy Imre, Fischer Antal, Robitsek Agoston, Ring Lajos, Boros Vida iskolaszéki tagok és Bonts Aurél jegyző.

Millig József iskolafelügyelő bejelenti, hogy a törvényhatóság jóváhagyta az iskolaszék ama határozatát, hogy a felsőbb leányiskola V. osztálya beszüntettessék.

A polgáriskolai tanitónők fizetésjavitásának kérdésénél, melyet a törvényhatóság mult havi ülésében elutasitott, Mülek Lajos dr inditványára kimondta az iskolaszék, hogy a kérvény ujbóli tárgyalás végett másodszor is a törvényhatósági bizottság elé terjesztessék.

Drescher Lajos polgári fiuiskolai rajztanitó, romlott egészségére való tekintettel nyugdijaztatását kéri. A kérvényező megvizsgálásával az orvosi hivatalt bizta meg az iskolaszék.

A polgári fiuiskolához, Szöllősy Károly igazgató kérelmére R. Reinhardt-féle rajzminta-gyüjteményeket rendel meg az iskolaszék.

A templom-utczai elemi leányiskola tantestülete azt kérelmezi, hogy a III. osztályban földrajzi tankönyvet használhasson. Ez a kérelem miniszteri határozatba ütközik, mely a kért tankönyv használatát csupán a IV. osztályban engedélyezi.

Mülek Lajos dr a miniszteriumhoz való felirást inditványozza.

Brusch Alajos az összes tantestületek véleményét kivánja kikérni.

Boros Vida elegendőnek tartja a térképről való tanulást a harmadik osztályban. A tárgy fölött napirendre térne.

Az iskolaszék Boros inditványa értelmében hozott határozatot.

A Hasszinger-utczai leányiskola igazgatósága V. és VI. osztályában eddig szedett 8 frt tandijat 6 frtra kéri leszállitani. Az iskolaszék a kérelemnek eleget tett.

Millig József iskolafelügyelő felolvasta a vizsgabiztosok jelentését a vizsgák eredményéről. Ezek szerint a vizsgák általában véve a lehető legszebb eredményt mutatták föl.

Mülek Lajos dr e jelentéssel kapcsolatban a vizsgákat egészen fölöslegesnek tartja. Inditványát kéri a tantestületeknek kiadni véleményezés végett oly irányban, hogy vagy más rendszerre fektessenek a vizsgálatok vagy pedig végleg megszüntessék azokat.

Boros Vida a vizsgákat okvetlenül fentartatni kivánja és pedig a jelenlegi rendszer szerint.

Fontos erkölcsi és tanügyi okok szólnak e mellett. Azok a szülők, kik tandijaik s adófilléreikkel járulnak az iskolák fentartásához méltán megkövetelhetik, hogy egyszer egy évben ők is tanui lehessenek annak, mit, hogyan s mily eredménynyel tanitanak az iskolában. Az a tudat, hogy az év végén vizsgálattal kell majdan beszámolni arról a mit tettek az egész éven át, ösztönzőleg hat növendékre és tanitóra egyaránt. Azonkivül instruktiv jelentősége van a vizsgálatokon átvett közérdekü és hasznos ismeretkörnek az egybegyült nagyszámu közönségre épp ugy mint magára a tanitótestületre, mert az egybehangzó müködésnél annyira szükséges tájékozottsgot az iránt, hogy kartársaik mit és hogyan tanitanak, csak is a vizsgálatok alkalmával szerzik meg maguknak a tanárok. Abból, hogy rossz tanuló valamely kérdésre esetleg megfelel s kitünőnek sorozott tanuló pedig nem, semmi következtetést nem lehet vonni a tanuló évközi szorgalma és előmenetelére, s már ezért is képtelenség volna a vizsgálatokat ugy módositani, hogy a feleletek az érdemjegyekre befolyással legyenek. Inditványozza, hogy a vizsgálatok kérdése felett az iskolaszék térjen napirendre.

Barabás Béla dr a vizsgák fentartását szükségesnek tartja, de az iskolalátogatókat utasitaná, hogy évközben is látogassák a tanintézeteket.

Varjassy József a vizsgák fentartása mellett szólal fel. Barabás felszólalását akczeptálja és szinte kivánja, hogy hagyja meg az iskolaszék az iskolalátogatóknak, miszerint elvállalt kötelezettségeiknek pontosan tegyenek eleget s évközben is látogassák meg a tanintézeteket.

Ábray a vizsgákat a jelen formában nem tartaná fenn.

Bing Vilmos Boros inditványa mellett érvel. A vizsgákat szükségesnek tartja és határozott fentartását óhajtja.

Mülek Lajos zárszóval élve hosszabban polemizál Borossal s a kérdést a tanügyi bizottságnak kéri kiadni véleményes jelentéstétel végett.

Boros Vida fentartja inditványát a napirendre térés iránt. Felhozott érveit Mülek csak azzal csáfolta, hogy egy másik pedagógus ellene volt, ez mit sem bizonyit. A vizsgálatok eltörlése szóba se jöhet, módositása iránt sem hoztak fel számba jöhető okokat vagy inditványokat. A bizottság kiküldését nem tartja szükségesnek.

Szavazás alá bocsájtatván a kérdés, Mülek Lajos dr. inditványa fogadtatott el oly értelemben, hogy az igazgatók és igazgatónők véleményes jelentése kéressék ki deczember végeig a vizsgálatok fentartása vagy módositása iránt.

A polgári leányiskolára nézve az iskolaszék kimondta, hogy a franczia nyelv oktatását nőre bizza.

A tanitónő meghivását Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt Bing Vilmos és Tiszti Lajos eszközlik.

Tandij fizetésben befolyt az utolsó tanévben 16,466 frt 69 kr., hátralékban maradt 1055 frt 45 kr. Az előző évben 274 frttal több készpénz befizetés történt, a hátralék pedig 805 frt volt.

Salacz Gyula polgármester jelenti, hogy az ujtelepi iskola épitése folyamatban van és a kellő időre el is készül. A bebutoroztatás eszközlésével Salacz Gyula polgármester és Millig József iskolafelügyelőt bizta meg.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 761.7 mm., délután 2 órakor 761.4 mm. *Hőmérsék* reggel 7 órakor C° + 17.5, délután 2 órakor C° + 26.7. *Szél iránya és ereje:* reggel 7 órakor N. 4, délután 2 órakor EN. 4. *Felhözet:* reggel borult, délután többnyire derült. *Csapadék* az utóbbi 24 órában: 1 milliméter.

Értekezlet a nemzeti kiállitás ügyében.

Az országos iparegyesület kiállitási szakosztálya értekezletre hivta tegnap egybe tagjait és az összes szakosztályok választmányait, hogy megbeszéljék a nemzeti kiállitás ügyét.

Zichy Jenő gróf a szakosztály elnöke üdvözölte a rendkivül nagy számban egybegyülteket. Mivel ő e kérdésben véleményt akar mondani, ezt pedig az elnöki székből nem tehetné, elnöktársát Fischer Ignáczot arra kéri, hogy elnököljön az ülésen.

Fischer Ignácz a tervbevett nemzeti kiállitás történetét mondja el.

Walser Jakab igen fontos kérdésnek tartja, hogy a millenniumot mikor fogják ünnepelni. Ha csakugyan 1895-ben: semmi szin alatt nem kivánja a kiállitást, de ha e millennium ünnepe elhalasztható, akkor ezzel kapcsolatban még volna elegendő idő egy nagyobb szabásu nemzeti kiállitás előkészitésére.

Matlekovics Sándor dr nem tartja az iparosság érdekében levőnek a kiállitás rendezését. A nagyipar s az az iparoscsoport, mely csupa közkelendőségü tárgyat mutat be, nem fog visszariadni az áldozatoktól, de a kézmüves iparosság csak haszon nélkül kerülne ki a kiállitásból, pedig ez a nagy többség. Ezek érdekében határozottan ellene van egy országos kiállitás rendezésének.

Zichy Jenő gróf informáltatta magát, mielőtt az értekezletre jött s fel van hatalmazva arra a kijelentésre, hogy a miniszter nem ejtette el a kiállitás tervét. Az e hó 18-ára összehivott kiállitási bizottság fogja egyébként a körülményeket megbeszélni. Az a véleménye, hogy 1895-ben egyáltalán lehetetlen megtartani a kiállitást, egyrészt az idő rövidsége miatt, másrészt azonban azért, mert a közönség ki van fáradva a folyton ismétlődő kiállitások látogatásában. Véleménye szerint 1898-ban volna az idő, mely azonkivül hogy elég volna az előkészületre s a millenniumon kivül még a magyar alkotmány visszaállitásának félszázados éve is. Akkor olyan keretben lehet létesiteni a kiállitást, mely nem fogja gyengiteni, de erösiteni az iparost.

Heltai Ferencz dr. azt szeretné tudni, hogy a kereskedelmi miniszteri leirat, melyet az egyesület is megkapott mit tartalmaz?

Mudrony Soma igazgató jelenti, hogy a miniszter e hó 18-ára hivta egybe a kiállitási bizottságot, mely a fölött fog eszmét cserélni, hogy mikor, hol, mily terjedelemben rendezzék a kiállitást? Megvan-e a hajlandóság az iparosokban a kiállitás iránt és hajlandók-e áldozatokat hozni? Végül, hogy nem volna-e czélszerü egyelöre elhalasztani a kiállitást?

Ráth Károly, Ruprich Károly, Hegedüs Károly, Havas Sándor, Beck Dénes, Brachfeld Lajos, Emich Gusztáv, Thék Endre, Markó Albert felszólalásai után Gelléri Mór szakosztályi titkár felolvassa Zichy Jenö gróf inditványát, mely szerint a szakosztály kimondja, miszerint a nemzeti kiállitás legkésöbb 1898-ban megtartassék; szükségesnek látja azonban, hogy már most azonnal kiküldessék egy bizottság, mely ipari viszonyainkat tanulmányozván, a legrövidebb idö alatt konkrét javaslattal lép elö.

Az érteklet zajos helyesléssel elfogadta a javaslatot.

HIREK.

Julius 8. Péntek. Róm. kath. naptár: Erzsébet. — — Protestáns naptár: Kilián. — Görög-keleti naptár (junius 26.): Dávid rem. — A nap kél 4 óra 12 perczkor, nyugszik 7 óra 57 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Térzene minden vasárnap délelött 11—½1-ig a várbeli disztéren, pénteken délután 6—½8-ig Zemplényi elött és városligetben, hetenként felváltva.

Julius 12. Aradmegye évnegyedes közgyülése délelött 9 órakor.

Julius 13. Arad város köztörvényhatósági bizottságának közgyülése délután 4 órakor.

Julius 17. A magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság juliálisa a csálai erdöben.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— **Személyi hirek.** Bethlen András gróf földmüvelésügyi miniszter és Kozma Sándor kir. föügyész a megboldogult Kozma Ferencz miniszteri tanácsos holttestének beszentelésénél Mezöhegyesen idöztek. — König báró táborszernagy, a gyalogság föfelügyelöje, Aradon keresztül Temesvárra utazott, honnét a napokban visszatérve, nálunk ejti meg szemléjét. — Fischer Miklós és Bilkey Papp Mihály törvényszéki birák 6 heti szabadságidöre elutaztak Aradról.

— **A hivatalos lapból.** A király Sternthal Adolf budapesti lakos és biharmegyei birtokosnak, a közjótékonyság terén kifejtett tevékenysége elismeréseül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta. — Az igazságügyminiszter Grün József makói kir. járásbirósági albirót a szegedi kir. itélötáblához tanácsjegyzöül rendelte be.

— **Institórisz Kálmán föjegyző,** hat heti szabadságidejének leteltével Karlsbadból tegnap visszaérkezett s ma elfoglalja hivatalát.

— **Megyei tisztviselök szabadságon.** Aradmegye közigazgatási bizottsága tegnapi ülésén engedélyezte a megyei tisztviselök jó részének nyári szabadságidejét. Szabadságot nyertek: Dálnoky Nagy Lajos föjegyző 5 hét, Vannay János árvaszéki elnök 6 hét, Daniel László megyei föpénztárnok 6 hét, Sánka Vilmos borosjenöi szolgabiró 6 hét, Barb Eufrém árvaszéki irnok 4 hét, Pécskán Sándor árvaszéki ülnök 6 hét, Deschán Péter árvaszéki irnok 4 hét és Bayer János megyei irnok 4 hétre.

— **Az aradi zavargások a képviselöházban.** Barabás Béla dr interpellálni akart az aradi tulzó románok elleni tüntetések ügyében a képviselöház szerdai ülésén. Az interpellácció azonban elmaradt, mit a „Bud. Hir." a következö kommentárban indokol:

„A ház mai ülésén Barabás Béla függetlenségi párti képviselö interpellálni szándékozott az aradi zavargások ügyében s egyuttal inditványozni akarta, hogy az ország területén megjelenö hazaáruló román ujságoktól vonja meg a kormány a megjelenési jogot. Az ülés elött közölte Barabás e szándékát Irányival. A pártvezér azonban kijelentette, hogy mivel egy interpellácziára adott válasz tudomásulvételével el lenne ütve az egész dolog, sokkal helyesebbnek tart egy hathatósabb akcziót a rendetlenkedö románok ellen, igy például a törvényhatóságok beavatkozását vagy népgyülések kérvényezését. Az illetö kérvények tárgyalásánál volna aztán alkalom rá, hogy a képviselöház objektive, higgadtan tegye tanácskozás tárgyává a kérdést s ha a szükség fenforogna, a nemzetiségi törvény rendelkezéseinek szigoru megtartása iránt intézkedjék. Igy maradt el Barabás interpellácziója."

— **Az elvesztett posta- és távirda-igazgatóság.** Arad most már csakugyan lemondhat arról, hogy a posta- és távirdaigazgatóságot megkapja. A kereskedelemügyi tárcza vezetésével megbizott Wekerle pénzügyminiszter ugyanis leirt Nagyvárad városához, hogy a posta és távirdai helyiség ügyében hozzá felterjesztett javaslatokkal nincs megelégedve és kijelenti, hogy ha „a kincstár és a város érdekeinek méltányos kiegyenlitése nem sikerülne, a szóban forgó helyiség kérdését a posta- és távirda-igazgatóságnak Debreczenbe való áthelyezésével lesz kénytelen megoldani.

— **Jakabffy Lajos** aradmegyei nagybirtokos az aradi és aradvidéki társadalom egyik rokonszenves, számottevö tagja, — mint öszinte részvéttel értesülünk — sulyos betegen fekszik dombegyházi birtokán. A nagy beteg látogatására számosan utaztak Dombegyházára. A gyógykezelö orvosok határozott véleménye szerint a beteg állapotában pár nap mulva teljes jobbulás várható, mit mi is szivből kivánunk.

— **Koronázási jubileumi emlékérem.** A koronázás XXV. évfordulója alkalmából veretett ezüst emlék-érem egy példányát küldte meg tegnap a belügyminiszter vármegyénk törvényhatóságának. Az érem nagysága körülbelül olyan mint a negyed forintos s egyik oldalán ö Felsége arczképét, a koronázási palástban ábrázolva s „Ferencz József, V. K. A. Cs. és M. H. J. D. Ö. Ap. Kir." körirattal ellátva viseli, — másik oldalán pedig az érem alkalmi jelentösége. „A koronázás XXV. évfordulója alkalmából. MDCCCXCII." van feljegyezve."

— **A Rákóczy-kor zenei kincsei** maholnap az egész országot elkápráztatják. Mint jeleztük, legközelebb az aradi közönség is élvezhetni fogja azokat és valószinüleg a szinházban. Káldy Gyula a 2000 esztendös dalok nagytudományu földolgozója, válogatott társasága kiséretében, a legnagyobb sikereket aratja velük mindenütt: most folyó körutazásában Miskolczot igézte meg a telivér nemzeti nótákkal legelöbb s Kassáról csak azzal a föltétellel bocsátották tovább Eperjesre, a hol már nagyban várták, hogy azonnal visszatér. Ugy is lett: a még mindig némethirü Kassa teli tüdövel szivta magába a legmagyarabb müvészi termékek éles, de élesztö levegöjét. Majd a Rákóczyak fészkét, Sátoraljaujhelyet látogatta meg a kis müvészcsoport s ott ugyanazt a lelkesedést lobbantotta föl a nagy közönségben, a mit azóta Debreczenben s tegnap Szatmáron. Csiszér Irénnek, Kolozsváry Etelkának csak ugy kijut a tupsból és „éljen"-ből, mint az operaház hatalmas baritonjának, Veresznek s az élükön álló Káldynak. Most Erdélynek veszik utjokat s onnét Aradra jönnek.

— **A difteritisz Aradon.** Ez a veszedelmes gyermekjárvány, ha nincs is még szünöben, de kezd alábbhagyni. Jelenleg 15 difteritisz-beteg áll gyógykezelés alatt. A mult héten 5 gyermek halt el e járványban.

— **Katonazene a ligetben.** A 33-ik gyalogezred zenekara holnap, szombaton délután a városligetben sétahangversenyt rendez, beléptidij nélkül. Ma délután a Zemplényi-kávéház elött lesz térzene.

— **Elhelyezett csendörtiszthelyettes.** Dienes Aurél aradi csendörtiszthelyettest Zilahra helyezték át az ottani szárnyparancsnokság vezetésére.

— **Élet és halál.** Arad város területén az elmult héten született 27 gyermek, 14 fiu, 13 leány; születési arány 32·0. Elhalt 16 egyén, 11 férfi, 5 nö; halálozási arány 15·2.

— **Üstökös vendégszereplése.** A csillagászok a tegnapi napra egy üstökösnek a megjelenését jósolták, mely ritka csillagzatnak nagy körutja iránt a csillagászatban volt akkora érdeklödés, mint például a müvészetben egy Pattinak, vagy Dusenak vándorlása iránt. A gyönyörüségesnek igérkezö látványban azonban a legfelemeltebb helyárak mellett sem lehetett volna gyönyörködni. Mert a mint a müvészvilág csillagzatai között ugy a valóságos csillagok közt is vannak irigyek és rosszmájuak. Ez irigy és rosszmáju csillag szerepét most a szerelmesek imádott csillaga a hold vállalta magára. Szelid hiréböl következtetve, senki sem hitte volna a laikus közönség részéröl azt, a mit csillagászok különben elöre hirdettek, hogy a hold ez éjjelen oly fényben fog ragyogni, hogy fényével el fogja homályositani az üstököst. Igy is történt; a hold miatt szabad szemmel semmi sem látszott az üstökösböl, mely bizonyosan bosszankodott a felett, hogy az ö vendégjogát csillagkollegái oly kevéssé respaktálják.

— **Helyszini szemle elhalasztás.** A szárazéri ármentesitö és belvizlevezetö társulat által, több aradi gyártelep részvénytársaság és gyártulajdonos ellen támasztott hozzájárulási aránynak megállapitása czéljából, elözöleg kitüzött helyszini szemle, az alispán ujabbi határozata folytán augusztus hó 8, 9, 10-ik napjaira halasztatott el, akként, hogy aug. 8-án Neuman testvérek és elsö aradi gyártelep részvénytársaság, — aug. 9-én Walder S. és fia és Széchenyi gözmalom, — aug. 10-én pedig Mittelman és társai valamint Gutsjahr M. és fia aradi czégeknél fog a tárgyalás megtartatni. Ez ujabb határidö kitüzés ellen az érdekelt czégek és gyárak felebbezéssel élvén, a jelen ügy eldöntés végett a földmüvelésügyi miniszter elé terjesztetett. A helyszini szemle megtartását a miniszteri rendelet vételéig az alispán felfüggesztette.

— **A szegedi gyárégés.** Szegedröl sürgönyzik: Az elsö magyar kenderfonó-gyár részvénytársaság gyártelepén a beomlott raktárakban és pinczékben, a melyek kátránynyal és olajjal vannak tele, a tüz még egyre pusztit. A rendörség az épület-romok közül az összes éghetö anyagok kihordását elrendelte. A tüz mikénti keletkezésének kideritése végett a rendöri vizsgálat megindult. Eddigi eredménye, hogy a tüz a gyaratoló teremben támadt, de, hogy miképen, arról bizonyosat senki sem tud mondani. Az kétségtelen, hogy a gyárban a tüzbiztonsági intézkedések hiányosak voltak. A gyártelep öt biztositó társulatnál fél millióig biztositva volt.

— **Áthelyezések.** Nemtusák Flóris csabai m. kir. adóhivatali ellenör pénzügyminiszteri rendelettel a szarvasi kir. adóhivatalhoz lett áthelyezve, helyére a szarvasi ellenör Fedor Károly megy a csabai kir. adóhivatalhoz. Geisz Sándor adótiszt Nagyváradról a csabai adóhivatalhoz helyeztettát, a Beregszászra távozó Zsiros Barna adótiszt helyére.

— **Zálogba került komikus.** A tegnapi budapesti lapok tele vannak egy kissé „pikáns" hirrel, mely bennünket, aradiakat is érdekel, lévén annak mindkét, a cselekvö és szenvedö szereplöje városunk széles köreiben ismeretes. Ime a hirekböl egy mutatvány: „A városligeti szinkör derék komikusával, Vendrey-vel, történt az alábbi komikus kis eset. A minap az „Ulánusok" egyik elöadása alatt, nem lévén éppen jelenése, nyugodtan szivta czigarettáját a szinkör udvarán. Egyszer csak elibe áll egy magas, barna tejfölösszáju fiatal ember s mint jó barátját üdvözli a tanácsosi maszkban lévö komikust. Vendrey fölcsigázta emlékezö tehetségét, de nem akadt rá a jó barátság eredetére s abbeli nézetét ki is fejezte a fiatal ur elött aki bemutatta magát, hogy ö Fekete, aradi jogász és hirlapiró. Egyidejüleg azonban meg is hivta a komikust vacsorára, a szomszéd korcsmába. Vendrey a jó vacsora reményében beállt jó barátnak s engedett a szives meghivásnak. Fekete ur, mint egy jónevelésü házigazdához illik, egész libát találtatott, pirosra, ropogósra sülve s a korcsmáros jó borainak is a legjavát hordta az asztalra; igy parancsolta ezt Fekete ur a viszonlátás örömére. A lukullusi lakoma vége felé Fekete ur fölkelt az asztaltól s mondá „átszalad egy pillanatra a szinkörhöz." A pillanatból perczek s a perczekböl negyedórák lettek, de Fekete ur csak nem tért vissza, még azután Vendreynek a jelenése is elkövetkezett, Vendrey ezuttal nem találta nagyon komikusnak a helyzetet s pénz nem lévén nála, távozni készült. De a tanácsosi kabátnak hosszu szárnya van s a korcsmáros belekapaszkodott, hogy el sem ereszti, a mig a vacsora ára ki nincs fizetve. A komikus tiltakozott a szives marasztás ellen s felderitette a helyzetet. E

közben a szinház tagjai is tüvé tettek mindent Vendreyért s a keresés közben rá is akadtak, de a korcsmáros még akkor is fogta a frakkja végét. Végre is a direktor váltotta ki a korcsmárostól a zálogba került komikust. Fekete ur meg, a kit ilyen nemü szédelgéseiről mi is ismerünk, — irja az „E—s", — s a ki nagyon szereti magát ujságirónak kiadni, ez idei g sem jelentkezett a korcsmárosnál, hogy az adósságát kifizesse."

— **A lippai szolgabirói hivatal** vezetését Somogyi Gyulától Ujváry Kálmán volt csákovai főszolgabiró vette át, kik kölcsönösen helyet cseréltek.

— **Pocsolyába fult gyermek.** Tudósitónk megrázó esetről ad hirt. Varga István, 4 éves gyermek, a dolinai pusztán egy mocsár szélén játszadozván, belefordult a pocsolya vizébe s megfulladt.

— **Mit szivunk jövöre?** Uj szivarkákat gyártanak most a temesvári dohánygyárban. Kalifa a neve az uj szivarkának, mely kisebba szultánál és finomabb török dohányok keverékét fogja tartalmazni. Az uj szivarka aligha kerül forgalomba ujév előtt.

— **Czukorgyár Békésmegyében.** Már emlitettük, hogy ugy a békésmegyei gazdasági egyesület, élén Beliczey Istvánnal, mint Wenckheim Dénes gróf már régebbtől fogva azon fáradoznak, hogy Békésmegyében czukorgyár létesüljön, s most már csaknem bizonyos, hogy e fáradozásuknak a sikere teljes lesz. Sikerült az eszme kiviteléhez csehországi czukorgyárosokat megnyerni. Szombaton érkezett Csabára Csorvásról Wenckheim Dénes gróf tiszttartójának: Láng kiséretében Szukop, a Morvaország napanedli Baltazzi-féle czukorgyár igazgatója s ott a gazdasági egylet elnöke: Beliczey István, titkára Zlinszky István és Fejér Béla társaságában több telket megtekintett, keresvén a legalkalmasabbat a czukorgyár felállitására. Végleges megállapodás nem történt, de azt már körülbelül bizonyosra vehetjük, hogy czukorgyár lesz felállitva B.-Csabán.

— **Leugrott a vonatról a pipája után.** A Nagyvárad és Gyoma közt közlekedett 5202. számu vonat egyik kocsijából Hepes Gergely m.-csékei lakos a mozgásban levő vonatról pipáját leejtette. Egyet gondolt Hepes uram és a kijárati váltón tul a vonatról leugrott a „második felesége" után. Mikor a pipát megtalálta, utána iramodott a gőzparipának és ujra felugrott a kocsiba. Az ősii vasuti állomás elöljárója a rendőrségnél feljelentette a pipájához hü bátyót.

— **Telefon-összeköttetés.** A kevermesi uradalom hasznos eszmét akar keresztül vinni, a minek hasznát ugyan csak ő maga érezné, De igy is megérdemli a figyelmet. Sikerülni is fog az eszme, nem ugy mint a Battonya és Tornya községek között a mult évben tervezett, azonban szerencsésen dugába dölt vállalat. Arról van ugyanis szó, hogy a kevermesi uradalom központját és vizesi gazdaságát telefonhuzallal szándékozik összekötni, s mivel idegen területeket is fog érinteni, erre nézve a megye hatóságának engedélyét kéri. A telefonhuzalt Kevermes határszélén az ugynevezett „Bulhacsárnál" s a kevermes-dombegyházi megyei-ut szélén vezetné az uradalom, egész a dombegyházi határban levő „Köcsárdáig". Innen, ha a Dulovics-család megengedi, birtokán keresztül vezetné, ismét uradalmi területre érne. Ellenesetben tovább is a megyei utvonal szélén kellene vezetni, esetleg Dombegyházán keresztül, lekanyarodva az Aradra vezető megyei uton mindaddig mig a vizesi határt eléri. Az ezen huzalhoz szükséges rudakat a „balhacsárdá"-tól egész a „köcsárdá"-ig estleg Dombegyház községen keresztül egész a vizesi katárig vonuló megyei utszélén egymástól mintegy 80 méter távolságban állitaná fel.

— **Békétlenkedő aratók.** Gazdaember, munkás, nem gondol politikával: aratás van, s gazdaember, munkás lesi az eredményt. Az idei termés alig mondható középszerünek, mert legtöbb helyen rozsda és aszály lépett fel. Szép reményükben csalódtak tehát a gazdák és igy az arató munkások is, kik némely helyen nem akarnak szerződésszerüen az aratási munkához látni, de a hatóságnak mindenütt sikerült a béktelenkedőket rábirni a kötelességteljesitésre. Junius 4-én a bánfalvi munkások Lajos-Szénáson, Károlyi gróf uradalmán, nem akarták addig megkezdeni az aratást, mig kedvezményt nem kapnak munkaadójuktól. Békés egyezség nem jöhetett létre Hunyady Lajos kasznár és a munkásai között, s ezért az orosházi járás h. főszolgabirája Bartóky József dr. a helyszinre ment s ott erélylyel, tapintattal csakhamar létrehozta a munkások s a munkaadó közt az egyezséget. Jurenák Sándor földbirtokosnál szintén ellenszegültek a munkások, de itt meg Foltényi Imre bánfalvi jegyző erélyessége vetett végett az elégedetlenkedésnek.

— **Sokfélében utazó szélhámos.** Egy jártas szédelgő járt a napokban Kevermesen, hol iparkodott többeket léprevinni. Egyik helyen bekopogtatott mint sorsüldözött színész, a másik helyen meg mint varrógépügynök, papirkereskedő, ékszerész, stb. Igy mint ékszerész, be is csapta Fleiszig Adolf nagyvendéglőst, a ki egy arany gyürüt vett tőle 5 frtért. Szerencse, hogy gyorsan értesült arról, hogy a gyürü réz. A már Lökösházára rándult szélhámos után Fleiszig elment és ott az 5 frtot sikerült tőle elvenni. A szédelgő alacsony termetü, barna arczbőrü, hegyesre kifent fekete bajuszu, uriasan ültözött egyén.

— **Rajtavesztett kártyaspillerek** czime alatt hozott hirünkre vonatkozólag annak helyreigazitására kérettünk fel, hogy ez esemény nem az Arpádtéri kávéházban, hanem a mellette levő Davidovics-féle korcsmában folyt le.

— **Pályázatok.** A buttyini adóhivatalnál VI. oszt. adótiszti áll. 14 n. a. — A szepsi-szt-györgyi pénzügyigazgatóságnál II. oszt. pénzügyi fogalmazói áll. 14 n. a. — A girolti adóhivatalnál VI. oszt. adótiszti áll. 14 n. a.

Egyletek, Társulatok.

Az „aradi dalegylet" julius hó 9-én szombaton este 8 órakor választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagok meghivatnak. Az elnökség.

— **Uj egylet.** Talpason „A talpasi polgárok segélyegyesülete" czim alatt egylet alakult azon czéllal, hogy az ottani községi népiskolába járó tanköteles szegény gyermekeket ruházattal és élelemmel segélyzze, a vidékieket és tanyabelieket pedig ezen felül télnek idején meleg kabáttal ellássa. Az emberbaráti egyesület alapszabályait a belügyminiszter a törvényes bemutatási záradékkal ellátta.

Törvényszék.

— **A lopott pálinka.** Kriszta Juon ugy van a lopással, mint a levegövel. Nem tud ellenni a nélkül, hogy ne lopjon. Már nehányszor volt lakója az aradi ügyészségi fogdának s tegnap ismét két évi fegyházra itélte az aradi kir. törvényszék, a miért Téglásy Gyula dr pinczéjéből álkulcs segélyével 4 liter pálinkát lopott. Két czinkostársa is volt, Pokár Adám és Bodolár János. Ezeket 6—6 havi fogházzal sujtotta a törvényszék.

— **Ködmenes csaló.** Az aradi kir. törvényszék tegnap 6 havi fogházra itélte Paulisán Tódor napszámost, aki utalványok hamisitásával Mairovitz Mórt érzékenyen megkárositotta.

CSARNOK.

Az uj gyógymód.

(Vig elbeszélés.)

[6] — Irta: Szinéri György. —

(Vége.)

A kóralakok, melyeknél gyógyeljárásom sikerrel alkalmaztatott: minden sulyosabb idegesség: kivált az u. n. „rechtbáberei" izgágaság, szenvelgés, iszákosság, idült tarokkdüh, nagyravágás és a moral insanity minden neme.

A pácziens a terembe lépte után, két, szükség esetén négy herkulesi termetü, kék szemüveggel és álszakállal ismerhetlenné tett szolga vette át. Lecsatoltatott, a többi az én dolgom volt.

Kiválóbb kóreseteimről nem sokára egy füzetet adok sajtó alá. Előre is jeleznem kell, hogy legszebb kóreseteim voltak egy Csakovay grófon észlelt idült tarokk-dühvel párosult heveny gorombaság és egy szintén idült püspökhetném-kór sikeres gyógyitása.

A legszebb és legjövedelmezőbb gyógyeljárást azonban saját családomban, feleségem nagybátyján, a pénzes préposton alkalmaztam.

Az öreg álmatlanság miatt panaszkodott, s erővel azt akarta, hogy én kezeljem őt is és pedig az én saját (bár általa nem ismert) módszerem szerint.

Azt akarod kérdeni miként használ e gyógymód az álmatlanság ellen?

Igen egyszerü módon.

Az igy kezelt beteg nem tud ülni, s igy nem tele edhetik a kártyaasztalhoz sem. Hanem járkál a szabadban, hol nem hallják sziszegését. Itt aztán a szabad levegő és magány, no meg a buslakodás a száz forint után lehangolják idegzetét, meghozzák az álmot is, a „fő fogást az életasztal lokomáján".

Lecsatoltattam az öreget és kiválasztottam egy középminőségü nr. 3. mogyoróvesszőt. Aplikáltam, de csak ötig olvashattam, oly végtelen orditva kiáltá az öreg: egyezzünk! fiam uram! egyezzünk.

— Jól van, hát egyezzünk, — mondok Kilenczezer kilenczszáz forintban egyeztünk ki. Fel sem engedtem a deresről, mig az ő maga felszólitására zsebébe nyulva, tárczájából ki nem vettem az igért összeget.

A gyógyeljárás tiszteletdiját nagylelküen elengedtem, s áttolatám vele együtt a derest az enyhülőbe, hol sürün applikált jeges borogatásokkal enyhitők a kezelés következményeit.

Az egész eljárás igen érthető és egyszerü és fényes bizonyitéka annak, hogy nincs az a képtelenség, melyet rendszerbe foglalva s bizonyos formák betartása mellett, az a czivilizáltnak csufolt társadalom ne akczeptálna és a mi fő, ne honorálna.

Parasztokat és vagyontalanokat nem gyógyitok, ezeket nagy veszedelmek jóslásával riasztom el gyógymódom használatától.

Tegnapelőtt bezártam intézetemet s elhagytam a várost, hol négyszáznál több páczienseim volt, s most itt szándékozom megtelepedni. Ezután próbálja más! . . .

. . . E perczben egy livrés inas lépett be a kávéházba s Gézen Bonifácz doktort észrevéve kis levelet adott át, mit az elolvasva nekem adott s mosolyogva mondá:

— Csákovay gróf utánam jött, a szállóban vár reám. Sulyos eset; visszaesés. Az éjjel bizonyosan ismét tarokkozott . . .

Isten veled! . . .

Ezzel távozott.

Táviratok.

Vizsgálat választási ügyben.

Budapest, julius 7. (Saj. tud. táv.) A képviselőház biráló bizottsága Atzél Béla báró ügyében elrendelte a vizsgálatot, kideritendő, vajjon Atzél választása ellen a kérvényezők csakugyan választók-e?

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, julius 7. (Saját tud. táv.) A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesités szerint a folyó hó 6-áról 7-ére virradó éjjel Lownoczéről Budapestre közlekedett 405. sz. személyvonat mozdonya, továbbá podgyász-, posta- és három személykocsija a miskolcz-budapesti vonalrész Kaál-Kápolna és Ludas állomásai között az ugynevezett »Sárrét« mentében fekvő töltés csuszamlása következtében éjjel 3 órakor kisiklottak és többé-kevésbbé megrongálódtak. A mozdony fütője a mozdony alá kerülvén, agyonnyomatott, mig a mozdonyvezető sulyosabb sérülést szenvedett. Az utasok közül azonban senki sem sérült meg. A vonalak forgalma a parallel vágányon zavartalanul foly. A vizsgálatot meginditották.

Felosztatott munkásgyülés.

Bécs, jul. 7. (Saj. tud. táv.) A keresztény-szocziális munkáspárt tegnapi gyülésére egy csapat szocziáldemokrata is bejutott Gusmann és Lueger beszéde alatt nagy zaj támadt, mely ve—

rekedéssé fajult. A kormány képviselője feloszlatta az ülést s a termet a rendőrség üresitette ki. A verekedés az utczán is tovább folyt.

Vizbefult család.

S.-A.-Ujhely, julius 7. (Saj. tud. táv.) Olaszi-Liszkában tegnap Guthy Benő budapesti ügyvéd felesége, Teréz, 15 éves leánya Gizella, 24 éves özvegy leánya Etelka, férjezett Kacsay Jánosné, valamint annak 6 éves gyermeke fürdés közben a Bodrogba fultak. Guthyné és Etelka leányának holttesteire már ráakadtak.

Vörhenyláz.

London, julius 7. (Saj. tud. táv.) A kórházak betegállománya ma 2500-ra megy, ezek közt vörhenyláza van 2173-nak. A Lambet-kórházban egy kolerahalálozás fordult elő. Egy franczia gőzös két utasa nyilt tengeren meghalt, olyan tünetek közt, melyekről kolerára lehet gyanitani.

Az angol választások.

London, julius 7. (Saj. tud. táv.) Éjfélig a választások eredménye ez: megválasztottak 123 kormánypártit, 19 unionistát, 3 munkáspártit, 4 naczionalistát és 90 Gladstone-pártit.

Rudini nyilatkozata.

Páris, jul. 7. (Saját tud. táv.) Az »Éclair« beszélgetést közöl Rudini volt olasz miniszterelnökkel. Rudini azt mondta, hogy Umbertó király berlini látogatása pusztán udvariassági tény volt, Olaszország Németországtól sem nem vár, sem nem kap utasitásokat. A mi a háborus hireket illeti, nincs olasz, aki annyira esztelen volna, hogy háborut akarna előidézni.

Hajó-összeütközés.

Marseille, julius 7. (Saj. tud. táv.) Ma reggel »Hocha« első osztályu czirkálóhajó és a »Kompagnie transatlantique« vállalat »Marschall Canrobert« nevü hajója egymásba ütközött. Három gyermek és két katona életét vesztette, a többi utasokat a »Hocha« czirkálóhajó legénysége megmentette. A »Marschall Canrobert« egészen odaveszett.

Munkára kényszerités fegyverrel.

Pétervár, julius 7. (Saját tud. táv.) Asztrakanban a munkások a kolerától való féltükben abba akarták hagyni a munkát. Mivel előlegük volt, fegyveres erővel kényszeritették őket, miből véres összeütközés támadt a munkások és a katonaság között. A kolera mind jobban terjed.

A munkások háboruja.

Pittsburg, julius 7. (Saj. tud. táv.) A munkások zavargása már-már hihetetlen mérvet öltött. Nyolcz órakor ujra kiütött a harcz a vasmunkások és a rendőrség között. A munkások petroleumot öntenek a folyóba és felgyujtják a hajókat, melyeket a rendőrügynökök tartanak megszállva. A sztrájkolók a halmon ágyut állitottak fel és heves tüzelést inditottak a rendőrség ellen. A sherif segitséget kért a kormánytól, de ez azt válaszolta, hogy a csapatokra nem lehet számitani. A felkelők közül eddig 25 halott van és igen sok sebesült. A harcz folyvást mérgesebbé válik.

Pittsburg, julius 7. (Saját tud. táv.) A munkászavargás legnagyobb mérvben foly. A rendőrök utoljára a zavargókkal szemben önvédelemre szoritkoztak, később azonban 5000 munkás érkezett a lázongók segitségére és igy a rendőrség kénytelen volt magát megadni, mire a sztrájkolók a rendőröket foglyul ejtették.

Közgazdaság.

Gazda és munkás.

Azok a szép remények, miket földmüves és birtokos az idei terméshez füztek, nagy részben füstbe mentek. A junius első felében tartott óriási esőzések ledöntötték a gabonát s részben a föld kipárolgása, részben a három vagy négy köd behozta a rozsdát a gabonába, ugy annyira, hogy a mutatkozott termésnek 50 százaléka tönkre ment.

Ez már magában elég szerencsétlenség; ámde hogy még inkább fokozva legyen, itt van a szerencsétlen viszony, melyben a gazda a mezei munkásokkal szemben áll. A gazda télen már vagy kora tavaszszal megköté az aratókkal a szerződést s nyugodtan várta az aratást.

Ámde az aratókat szerződés nem köti, mert ők könnyen fütyülnek, mikor a gazda bajban van. Nincs olyan gazda, legalább ezen a vidéken nincsen, ki nem lett volna kénytelen javitani a kialkudott és kölcsönösen megállapitott kovencziót és buzajárandóságot.

Vannak vidékek, hol öt pozsonyi mérő buzára liczitálták fel az arató dijat a mezei munkások. Ezenfelül még élelmezést is kell adni nekik.

Aki ötnegyed pozsonyi mérő buzát alkudott ki, bizonyára három mérővel volt kénytelen emelni az arató-dijat. És miután a folyton tartott esőzések következtében minden mezei munka összejött, istenért sem kapni munkást. Nem csoda, ha a gazdálkodó és birtokos osztály le van sujtva. Főkép Temesvár körül érezhető a munkáshiány, annyira, hogy a birtokos és bérlő-közönség az aratás befejezte után egy értekezletet szándékozik tartani, megkérendő a kormányt, hogy egyes megyék munkásait összeiratni szíveskedjék oly czélból, hogy onnan munkások legyenek kaphatók.

Békés-, Csanád- és Aradvármegyék közel vannak, hol tavaly munkászavargások voltak, itt a munkások kényurasága alatt kénytelen összeroskadni fölbirtokos és földmüves.

Jó lenne ezeken a bajokon segiteni.

Temesvárt. Bessenyey Ferencz,
orsz. képviselő.

Aratási kilátások.

Nagy-Halmágy, jul. 6. Az időjárás kedvező a növényzet fejlődésére; a buzavetésekben a multkori ködös időjárás tetemes kárt okozott, a mennyiben a szemek néhol szorultak, csak középszerü eredményre számithatni. A zab fejlődésben elmaradt; árpa meglehetős. A kukoriczát megkapálták. A burgonya, melyet az idén nagy kiterjedésben ültettek, igen jól áll. Hüvelyesek és kerti vetemények kielégitők. Cseresznye és szilva van elé, alma is lesz, de dió csak kevés.

Mezőtur, julius 5. Nálunk és a szomszéd Szarvason is nagy károkat tett a rozsda. Tavaly a jég, az idén a rozsda ejti kétségbe gazdaközönségünk jó nagyrészét. A puszta-poói nagybirtokosokat különösen éri a csapás. Vannak buzatáblák, mely a várt 10 mm. szem helyett éppen semmit se adnak. Sokhelyt az árpa is rozsdás. Ez is 10 mm helyett jó, ha 3—4 köbölt ad. Ilyen viszonyok közt az aratók is felmondtak. S a gazdákra ez is csapás, mert kevés a munkás-ember.

— **Fehértemplom és vidékén** az aratás javában foly, a sok helyen megdőlt buzát azonban csak sarlóval lehet vágni, s ez a munka lassan halad és költséges. A napszámbérek amugy is igen magasak; férfinak fizetnek ellátás nélkül 1—1.50 frt, a kaszálásért 2 frtot és félliter pálinkát. A kukoricza igen jól nő, ugy szintén a burgonya, hüvelyesek és kerti növények is szépen gyarapodnak. A muhar is jó termést fog adni. Szőlők jó terméssel biztatnak. A sertések között a sertésorbáncz pusztit.

— **Kereskedelmi szerződés Szerbiával.** A szerb kereskedelmi szerződés megkötésére kiküldött képviselők tegnap hét óráig tartó ülésben harmadik olvasásban tárgyalták a tarifaszöveget és sikerült az összes differencziákat kiegyenliteni. Miután már az állategészségügyi konvencziót tekintetében is teljes egyezség érettett el, most már a szerződés szövegének harmadik olvasása van hátra, melyre a szerb delegáltak uj utasitásokat várnak Belgrádból. A mig ezek az utasitások Bécsbe érkeznek, a vámtarifát és az állategészségügyi konvencziót francziára forditják, a mely nyelven a hiteles tarifa-szöveg szerkesztve lesz. Miután a tárgyalások már annyira haladtak, biztosan várható, hogy a még hátralevő munka is teljesen sikerülni fog és hogy e hónap második felének első napjaiban a szerződés, melynek tárgyalását január 13-án kezdték meg, véglegesen meg lesz kötve. A szerződés parlamentáris tárgyalása ugy Budapesten, mint Bécsben és Belgrádban csak az őszszel lesz meg és az uj kereskedelmi szerződés 1893. január 1-én lép életbe tizenkét évi hatálylyal.

— **A magy. kir. államvasutak** közlése szerint a Budapestről Orsova felé közlekedő és eddig Velkány állomáson csak feltételesen magasak állott 704 sz. gyorsvonat, nevezett állomáson f. é. julius hó 1-jétől kezdve további intézkedésig menetrendszerüleg fog megállani.

Fenti naptól kezdve a 704 sz. vonat Valkányra este 6 óra 35 perczkor fog érkezni s onnan 6 óra 36 perczkor indulni.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny" távirati tudósitása. —

Budapest, jul. 7. d. u. 5 óra.

	Gabona	Fajt	Irányzat	100 klgramm frt
Termény	Buza	bánsági	lanyha	8.20— 8.85
		tiszavidéki	„	8.20— 8.85
		pestvidéki	„	8.15— 8.80
		fehérmegyei	„	8.20— 8.85
		bácskai	„	8.20— 8.85
		észak-magyarországi	„	—.——.—
	Rozs	—	lanyha	7.65— 8.90
	Árpa	takarmány	lanyha	5.30— 5.50
		égetni való	„	—.——.—
		sörfőzdei	„	—.——.—
	Zab	—	szilárd	5.45— 5.75
	Tengeri	bánsági	lanyha	4.80— 4.85
		másnemü	„	4.75— 4.80
	Káposzta-repcze		lanyha	11.——11.25
	Köles	—	lanyha	5.15— 5.40
Szokványkabona határidőre d. u. 5 órai zárlat	Buza	tavaszra	szilárd	8.21— 8.23
		junius 1892	„	8.61— 8.63
		őszre	„	4.82— 4.84
	Tengeri	máj.-jun. 1892	szilárd	4.94— 4.95
		szept.-okt. 1891	„	5.23— 5.30
	Zab	Bpest sz. tavasz	szilárd	—.——.—
		„ „ őszre	„	5.42— 5.44
	Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	lanyha	11.15—11.25

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. julius 7.

Osztrák-magyar bankrészvény	995.—
Magyar hitelbankrészvény	354.75
Osztrák hitelintézet részvény	316.—
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany (Napoleondor)	9.49
Német birodalmi márka	58.65
London	119.70
20 márkás arany	11.72

Idegenek névsora Aradon.

Julius 7-én:

Fehér Kereszt szálloda: Özv. Boros Erdély magánzó, Budapest. Szeköndó Lajos birtokos, Borosjenő. Maneror Tczencsics család kereskedő, Temesvár. Rotter József magánzó, Temesvár. Fischer Áron utazó, Budapest. Neubauer Hermann utazó, Budapest. Scheer Jenő utazó, Budapest Wolitzer Ignácz utazó, Budapest. Volentin Gyula utazó, Budapest. Reich Jakab utazó, Budapest.

Nádor szálloda: Kozma Zsombor kir. tanácsos, Budapest. Angilán Tivadar Talpas.

Arany Kulcs szálloda: Pálfi Gábor gazdász, M.-Bodzás. Moskovits Ignácz kereskedő, Csúcs. Gottlib Vilmos erdőkezelő, M.-Écske. Gehloéles Lázár ügyvédjelölt, Sajtény. Forgács Márton földmives, Vinga.

Magyar Korona szálloda: Ungár Ármin regalebérlő, Csúcs. Vikol Gerő földbirtokos, Draucz. Czuke Ferencz erdőkezelő. Csúcs.

Czitronyi szálloda: Munk Gyula utazó. Budapest. Dr. Fáy Ignácz ügyvéd. Temesvár. Páhány János kereskedő, Makó. Medveczky Miklós vasuti fékező, Máramarossziget.

Vasuti szálloda: Várady Géza tábori lelkész. Mühlbach Károly ügyvéd, Temesvár. Dr. Kiss Imre orvos, B.-Gyula.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Hirdetmény.

Arad szabad királyi város területén egy idegen kutya kóborolt, egy leánygyermek és több kutya megmarása után agyonlövetett és bonczolás alkalmával veszettnek nyilvánittatott, ennek folytán az 1888. évi VII. t.-cz. 68. §. és e törvény foganatositására 4000 | 888 sz. a. kibocsájtott rendelet 188. sz. értelmében az egész város területén levő kutyáknak kötvetartása vagy szájkosárral ellátva pórázon vezetése f. évi julius 5-étől augusztus 14-ig terjedő 40 napra elrendeltetik. Erről a lakosság azzal értesittetik, hogy szájkosár nélkül elfogott kutyak, ha adójegygyel vannak is ellátva--- ki nem válthatók, a gyeptéren megsemisittetni, és a tulajdonosok pénzbüntetéssel büntettetni fognak.

Aradon, 1892. julius 6-án.

Főkapitány ur helyett:
Nyáry Béla,
alkapitány.

471—1892 gazd. sz. 529 3—3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az eddig Ring Henriette által a „Barbus dülöben bérben birt $45^{647}/_{1100}$ holdnak évi 7 frtnyi bér, valamint az eddig Stern Sándor által a simándi-ut mellett fekvö $5^{427}/_{1100}$ hold ak évi 15 frtnyi bér mint kikiáltási ár mellett 1892. szeptember hó 1-től 3 vagy több évre való bérbeadása iránt folyó évi **julius hó 11-én** d. e. 10 órakor árverést tart.

Bánompénzül leteendö a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelözöleg nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevö kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelözöleg is megtekinthetök.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi junius 27-én tartott üléséböl.

Kiadta:
Lőcs Rezső,
aljegyzö.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

11925. sz.-hoz. 498 2—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai leltár állományában meglevő és az állomási helyiségekben, raktárakban, fütöházakban és egyebütt elhelyezett — a Fairbanks rendszerüek kivételével — összes régibb rendszerü tizedes, százados és hidmérlegek fenntartását, hitelesitését és javitását, tekintet nélkül a mérlegek hordképességére és a javitások minőségére és kiterjedésére akár azok a gépezetnek, akár pedig az állványnak részbeni vagy egészbeni megujitásából is álljanak, nemkülönben a sulyok javitását és hitelesitését bizonyos évi átalányösszegért erre vállalkozókra kivánja bizni, mire ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A tizedes, százados és hidmérlegek, valamint a sulyok javitás után ujból hitelesitendök lesznek és pedig a földmivelésügyi miniszterium által 1887. évben 20689. sz. alatt kiadott rendeletben körülirt eljárás betartásával. A hitelesitési költségeket azonban nem a vállalkozó, hanem a vasuti intézet viseli. Egyebekben jelen pályázati hirdetmény kiegészitését képezö s az üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthető vagy töle bármikor dijmentesen megszerezhető részletes pályázati feltételek mérvadók.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmel „Ajánlat 11925. számhoz a mérlegek és sulyok javitására legkésöbben folyó évi julius hó 25-én déli 12 óráig alólirott üzletvezetösög I. osztályának főnökéhez nyujtandók be vagy pósta utján is beküldendök.

Bánatpénz gyanánt 50 azaz ötvez o. é. forint vagy készpénzben vagy a napi árfolyam 90%-ával számitandó óvadékképes értékpapirokban az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál folyó évi julius hó 24-én déli óráig, teendö le.

Távirati vagy elkésve beérkezett ajánlatok, nem fognak figyelembe vétetni.

Arad, 1892. junius hóban.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak budapest-dunabalparti üzletvezetősége.

29239(II. sz. 534 2—3

Pályázati hirdetmény.

A szered-nagyszombati vonal Keresztur-Apaj nevü állomásán egy uj felvételi épület létesitése válik szükségessé; az összes ebbeli munkák biztositására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A teljesitendő munkákra vonatkozó tervek, a költségvetési minta, a feltétfüzet és a szerzödési és pályázati feltételek a budapest-dunabalparti üzletvezetőség pályafentartási osztályának hivatalos helyiségében (Teréz-körut 62. szám I. emelet) továbbá nagy-szombati és pozsonyi osztálymérnökségeinknél a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetök.

Jogérvényes és kellöleg bélyegzett ajánlatok legkésöbben folyó évi julius hó 15-én déli 12 óráig általános osztályunk vezetöjénél (Teréz-körut 62. szám I. emelet 6. ajtó szám alatt) nyujtandók be «Ajánlat a keresztur-apaji felvételi épület létesitése körüli munkák elvállalására» felirattal.

Bánatpénz fejében legkésöbben folyó évi julius hó 14-én déli 12 óráig 1000 forint (egyezer forint) készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a budapest-dunabalparti üzletvezetőség budapesti gyüjtőpénztáránál lefitendö.

Az értékpapirok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint fogadtatnak el, de legfeljebb a névérték magasságáig.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fentartjuk.

Budapest, 1892. junius hóban.

Az üzletvezetőség.

7468 | 892. kh. 535 2—3

Hirdetmény.

Belgrader K. és társa helybeli lakos a hajóutcza 1. sz. alatt egy szappanfözde felállitására telepengedély iránt folyamodván, az 1884 : XVII. t.-cz. 27. §-a értelmében a helyszini tárgyalás határidejéül f. évi julius hó 11-ik napja d. u. 5 órája kitüzetik, amelyre az érdekeltek azzal hivatnak meg, hogy a telep helyszin és tervrajza, valamint az üzem módjának a leirása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál, f. évi julius hó 10-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthetök és a telepengedély elleni netáni észrevételek irásban ugyanott, élöszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával elöterjeszthetök. mert ha ilyenek nem emeltetnének és ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telepengedély a mondott törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1892. junius hó 28-án.

Sarlot Domokos,
fökapitány.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

13856. sz.-hoz. 431 2—3

Pályázati hirdetmény
(tölgytalpfák szállitása iránt).

A m. kir. államvasutak aradi üzletüezetőségének vonalain még
1000 darab II. rendü ütközési
12500 darab I. rendü és
1000 darab II. rendü közbenső tölgytalpfa szükségeltetik, mely felerészben ez évi szeptember, fele részben pedig folyó évi októker hó végéig beszállitandó.

Ezen talpfák szállitása a 129381 | 91. szám alatti általános és a tölgytalpfák szállitására nézve fennálló 21987 | 92. sz. különleges szállitási, valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközlendö, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetök. — A részletes szállitási feltételek az üzletvezetőségtöl dijmentesen, a szállitási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) elözetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól megszerezhetök. — Mindegyik ajánlattevöröl feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

Az 50 kros bélyeggel elláto t ajánlatok f. évi julius hó 26-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzlztvezetősége I. osztályának főnökéhez benyujtandók vagy posta utján beküldendök; a bánatpénz folyó évi julius hó 25-éig az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál teendö le.

Arad, 1892. junius hóban.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak budapest-dunabalparti üzletvezetősége.

28626 | 92. sz. 465 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-dunabalparti és szegedi üzletvezetősége alá tartozó vonalak részére szükségelt 58000 darab I-sö és 3000 darab II-odrangu közbenső tölgytalpfa szállitására, mely mennyiség fele részben ez évi szeptember, fele részben pedig folyó évi október hó végéig szállitandó, nyilvános pályázat hirdettetik.

A részletes pályázati feltételek szerint szerkesztendö ajánlatok legkésöbben 1892. évi julius hó 26-án déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályának vezetöjénél (Teréz-körut 62. szám I. emelet 5. ajtó) nyujtandók be, a bánatpénz pedig 1892. évi julius hó 25-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál (Teréz-körut 62. sz. földszint) leteendö.

A részletes pályázati és szállitási feltételek az üzletvezetőségnél betekinthetök. A részletes pályázati feltételek a budapest-dunabalparti üzletvezetőségtöl dijmentesen, a szállitási feltételek készpénz lefizetése mellett a budapesti nyomtatnánytártól megszerezhetök lévén, feltételeztetik, hogy az ajánlattevö ezek tartalmáról teljes ismerettel bir.

Aradon, 1892. junius 21-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetőség Kolozsvártt.

16813 | Ic. sz. 459 3—3

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1892. évben még szükséges és fele részben f. évi szeptember, felé részben pedig f. é. október hó végeig beszállitandó 68.000 azaz hatvannyolczezer darab I. r. tölgytalpfa szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok f. évi julius hó 26-ig az alólirott üzletvezetőségnél benyujtandók.

A bánatpénzek f. évi julius hó 25-ének déli 12 órájáig a kolozsvári gyüjtőpénztárnál befizetendök.

Az ezen szállitásra vonatkozó részletes pályázati és szállitási feltételek ezen üzletvezetőségnél betekinthetök.

A részletes pályázati feltételek alólirott üzletvezetőségnél dijmentesen megszerezhetök; az általános és tölgytalpfákra vonatkozó különleges szállitási feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetök, vagy 25, illetöleg 15 kr. elözetes befizetése mellett a budapesti nyomtatványtárunknál megtekinthetök

Minden ajánlattevöröl feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

Kolozsvár, 1892. junius hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

M. k. államvasutak Bpest-déli-üzletvezetőség.

15207 | 92. I. 467 3—3

Pályázati hirdetmény.

(Tölgytalpfák szállitása iránt.)

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége vonalain f. évben még 5600 drb első és 5200 drb másodrangu tölgytalpfa szükségeltetik, melynek szállitására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

1. Ezen talpfák szállitása a 129381 | 91. sz. a. általános és 21987 | 92. sz. különleges szállitási feltételek alapján eszközlendö, mely feltételek az alulirott üzletvezetőség I. osztályánál megtekinthetök, vagy a vételár (25 illetve 15 kr.) fizetése vagy beküldése mellett a magy. kir. államvasutak nyomtatványtáránál megszerezhetök.

2. A talpfák fele részben f. évi szeptember, fele részben pedig f. évi október hó végéig szállitandók.

3. Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

4. A kiirt mennyiség szállitására vonatkozó ajánlat f. évi julius hó 26-ának déli 12 órájáig az alulirott üzletvezatőség I. osztályához nyujtandók be, az óvadék pedig f. évi julius hó 25-éig teendő le a gyüjtö pénztárnál.

5. A részletes pályázati és szállitási feltételek az alulirott üzletvezetőségnél megtekinthetök, illetve dijmentesen megszerezhetök.

Budapest, 1892. junius havában.

Az üzletvezetőség.

A nagyhalmágyi járás főszolgabirájától.

1506 | 892. sz. 540 1—3

Pályázati hirdetmény.

Az aradvármegyei nagyhalmágyi járáshoz tartozó banesdi körjegyzői állás, a mult évi november hó 26-án tartott választásnak a m. kir. Belügyminiszter ur ő Nagyméltósága 43361—IV—7 | 892. sz. intézvényével történt megsemmisitése folytán megüresedvén, annak szabályszerü választás utján leendő betöltésére pályázatot nyitok s a választás határidejéül **folyó hó 25. napjának délelőtt 10 óráját** a banesdi körjegyzői irodába kitüzöm.

A körjegyző javadalmazása Bánesd, Krisztesd, Bodest, Mermesd, Leasza, Lestyora és Brusztur mint szövetkezett községek pénztárából évi 700 frt fizetés, 150 frt lakbér, természetben kiszolgáltatandó 8 öl tüzifa, valamint a magánfelek érdekében teljesitett munkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijakból áll.

Felhivom ennélfogva az 1883 : I. t.-cz. 6. §-ában meghatározott minősitéssel biró és pályázni kivánókat, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket a választást megelőzőleg folyó hó 24-ig hozzám annál bizonyosabban benyujtsák, mivel a később beérkezett pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyhalmágy, 1892. évi julius hó 1-én.

Páris Gábor,
főszolgabiró.

7388 | 892. sz. 537 1—3

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. földmivelésügyi minister ur 22878/III—892. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhirré tétetik, hogy a felső ausztriai cs. kir. helytartóság 1892. évi április hó 20-án 4835. I. sz. a kelt értesitése szerint a magyar és horvátországi származásu hasitott körmü állatok bevitele tekintetében a következőket rendelte el:

1. A Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turócz és Zólyom vármegyékből származó szarvasmarháknak Felső-Ausztriába bevitele, ragadós tüdőlob behurczolásának megakadályozása czéljából teljesen megtiltatott, igy tehát még a levágás czéljából való bevitel sincsen megengedve.

Az ezen vármegyékből származó juhok, sertések és kecskék, továbbá a Magyarország többi vármegyéiből származó szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések Felső-Ausztriába bármily czélból, tehát ugy levágásra, mint egyébb gazdasági czélokra, vasuttal közvetlenül bevihetők a marharakodóul engedélyezett oly vasuti állomásokra, mely állomásokon az állatok a lerakás alkalmával állatorvosi vizsgálat alá vehetők.

Az állatokat kisérő marhaleveleken az állatok származási helyének járványmentessége, valamint az állatok egészséges volta igazolandó.

A kerületi közigazgatási hatóságok, a felek kérelmére az állatoknak marharakodóul nem engedélyezett állomásokon való kirakását is megengedhetik; ez esetben azonban az állategészségügyi szemle költségtöbbletét a felek fedezni tartoznak.

2. Ha a Magyar, illetve Horvát-Szlavonországból származó sertésszállitmányok között csak egy állat is száj- és körömfájásban betegnek találtatik, a szállitmány a legközelebbi tehervonattal (melyen más hasitott körmü állatok nincsenek) a feladó-állomásra azon esetben küldetik vissza, ha az állatok a rendeltetési állomáson levő közvágóhidon le nem vághatók vagy pedig más bözelben levő közvágóhidra a felső-ausztriai állatállomány fertőzésének veszélye nélkül el nem szállithatók.

A fertőzés gyanujában álló szállitmányok a fertőzésekkel, egyenlő eljárás alá esnek.

3. Az állatok visszautasitása az illető közigazgatási hatóság rendelete alapján történik; ily esetekben a szállitólevél és az állatorvosi látlelet a marhalevélhez csatoltatik.

Az állatszállitmány visszautasitásáról a földmivelésügyi m. kir. miniszterium, illetve a horvát országos kormány mindenkor távirati uton fog értesittetni.

Aradon, 1892. május 7-én.

A városi tanács.

Cognac-quint-kivonat.

Kitünő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készitésére, mely a valódi franczia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e **jónak bizonyult** különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készitésére 16 frt o. é. Készitési utasitás ingyen mellékeltetik. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.**

Spiritusz megtakaritás

érhető el felülmulhatlan **pálinka-erősitő-kivonatom** által; ez az italoknak kellemes, erőteljes izet ád és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 frt 50 kr. (600 1000 literre) használati utasitással együtt.

E különlegességeken kivül ajánlom még valamennyi **essenczlámat, rum, szilvapálinka, törköly, fükeserü,** valamint a létező **likőrök, szeszes italok, eczet és boreczet** készitésére felülmulhatlan minőségben. Készitési utasitások ingyen mellékeltetnek.

Arjegyzékek ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezességet vállalok.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

essenczia-különlegességek gyára Prágában.

(Tisztes képviselők kerestetnek.)

539 1—50

2535 | 92: 531 3—3

Árverési hirdetés.

Arad szab. kir. város árvaszékének 1892. évi junius hó 30-án 2535. sz. a. kelt végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Chotvás Gyula, Lezáh Chotvás Aloizia és kiskoru Chotvás Lipót tulajdonához tartozó az aradi 289. sz. tjkvben felvett Arad b. v. Dezső utczai 3. sz. ház és telek önkéntes nyilvános árverésnek (Urbányi Béla ülnök hivatalos helyiségében) kitétetik, árverési határidőül **1892. évi julius hó 26-ik napjának d. e. 9 órája** kitüzetik.

Az árverési feltételek Urbányi Béla árvaszéki ülnöknél megtekinthetők.

Arad sz. kir. város árvaszéke.

7728 | 892. sz. 536 1—3

Hirdetés.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 23650—III—8—1892. számu rendelete nyomán ezennel közhirré tétetik, hogy a hasitott körmü állatoknak Magyarország területéről Sziléziába való bevitele az alábbi feltételekhez van kötve:

1. Az állatok kizárólag vasuton vihetők be. A szarvasmarhák, juhok és kecskék csak a kérődzők ki és berakására engedélyezett vasuti állomásokon; a sertések pedig csak a bielitzi, freiwaldeni, freudenthali, jägerdorfi, tescheni és troppaui állomásokon a kirendelt szakértő jelenlétében rakhatók ki.

A kirakás és lábon való elhajtás csak az állatorvosi egészségügyi vizsgálat megejtése után eszközölhető.

Ha az állatszállitmány között a lerakásnál a száj- és körömfájásban csak egy állat is betegnek találtatik, az egész szállitmány a legközelebbi tehervonattal — melyen már hasitott körmü állatrakomány nincs — a feladó veszélyére és költségére a feladó-állomásra fog visszaküldetni; kivévén azon esetet, ha az állatok a feladó kivánságára a mennyiben az lehetséges, a legközelebbi közvágóhidon, hova azok csak kocsin szállithatók, levágatnak.

2. A határon át a lábon való behajtás továbbra is tilos marad.

3. Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turócz és Zólyom vármegyék területéről a szarvasmarháknak bevitele a tüdővész megszüntéig tilos.

Erről a közönséget tudomásvétel és kellő módon leendő közhirré tétel végett értesitem.

Aradon, 1892. május hó 8-án.

A városi tanács.

472—892. gazd. sz. 530 3—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a petroleummal világitott utczák világitásának elvállalása iránt **f. évi julius hó 11-én d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Kikiáltási ár egy egész éjjel égő lámpa után naponként 7 frt 75 kr, egy fél éjjel égő lámpa után naponként 5 frt 25 kr.

Bánompénzül letendő 500 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi junius hó 27-én tartott rendkivüli üléséből

Kiadta:

Lőcs Rezső
aljegyző.

Arverési hirdetmény.

A nagyszebeni „Albina" takarék és hitelintézet együttesen és tehermentesen önkénytes árverés alá bocsájtja a néhai Popovics-Dessean János-féle, jelenleg az aradi kir. telekkönyvi hatóságnak 2659 | 892. sz. a. végzésével saját nevére tulajdonjoggal bekebelezett, a Kuvin község külhatárában fekvő $274^{283}/_{1100}$ hold szántó és kaszálóból egy tagban álló ingatlan birtokát, — az ahhoz tartozó $38^{348}/_{1100}$ hold legelő és $29^{980}/_{1100}$ hold erdő-illetmény után járó közös használati és összes egyébb tartozékaival együtt:

Az árverés **1892. évi julius hó 14-ik napján** délelőtti 8 órakor Kuvin községi irodájában Jonescu Lázár ügyvéd közbenjöttével fog megtartatni következő feltételek mellett:

1. A kikiáltási ár 50.000 frt, melyen alól a birtok eladatni nem fog.

2. Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 5%-át bánatpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

3. Az árverés a legtöbbet igérőre az árverési jegyzőkönyv aláirásával eladóra nézve azonban csak az intézeti igazgatóság által az árveréstől 15 napi határidőn belül számitandó jóváhagyás után válik jogerőssé.

4. A vételár négy egyenlő részletben fizetendő és pedig: $^1/_4$ részlet folyó évi október hó 1-ső-, $^1/_4$ részlet 1893. évi április hó 1-ső-, $^1/_4$ részlet 1893. évi október hó 1-ső és az utolsó részlet 1894. évi április hó 1-ső napján. A hátralékos vételár után 6% kamat, és pedig 6 hónapra előre jár. A bánompénz az utolsó részletben kamat nélkül fog beszámittatni.

Egyébiránt a vételár $^3/_4$ részére nézve beleegyezik eladó intézet, hogy 6%-os jelzálog-kölcsönök törlesztési terve szerint 10, 20, vagy 30 év alatt fizettessék ki.

5. A jóváhagyandé árverés után 15 nap alatt vevő kir. közjegyző előtt kötendő adásvételi szerződést köteles kiállitani, minek elmulasztása esetén a vétel létrejöttnek nem tekintetvén, a bánompénz eladó javára esik.

6. Vevő 1892. évi október hó 1-ső napján a vételár $^1/_4$ részletének lefizetése mellett lép birtokba és ez időtől a megvett birtok ugy hasznai mint közterhei őt illetik meg, de a mennyiben ezen határidőre a vételár $^1/_4$ részletét le nem fizetné, a szerződés semmisnek fog tekintetni és a bánompénz eladó javára fog esni.

7. A vételár $^1/_4$ részletének lefizetése után vevő a tulajdonjogot nevére telekkönyvileg előjegyeztetheti, de a tulajdon átirást csak a vételár felének lefizetése és egyidejüleg a vételár hátraléknak első helyen való bekebelezése mellett eszközöltetheti.

8. Az átruházással járó kir. kincstári illetéket és a szerződés összes költségeit egyedül vevő fizeti és viseli.

9. Az árverési határnapig 5% óvadékkal ellátott és az intézet pénztárához az itt kitett feltételeknek megfelelőleg szerkesztett irásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

Nagyszeben, 1892. junius 30-án.

Az „ALBINA"
takarék és hitelintézet.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság" könyvnyomdájában